

STUDIEDAG

‘spreken, zwijgen ..., schrijven’

over Psychoanalyse en Taal

zaterdag

29 mei 2010

zaalcaférestaurant

De Unie

Mauritsweg 35,
Rotterdam

Sprekers:

ARNON GRUNBERG

Marc De Kesel, Wilfred Oranje,
Jan Scheffer, Johan Schokker
Annelies Schulte Nordholt,
Harry Stroeken

Accreditatie bij de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie en
het NIP is aangevraagd

Met medewerking van de Stichting
Psychoanalytische Fondsen te
Amsterdam

Personalia

Arnon Grunberg.
Nederlands schrijver

Sjef Houppermans, Universitair
Hoofddocent Moderne Franse Taal,
bestuurslid Stichting Psychoanalyse en
Cultuur en van de Marcel Proust
Vereniging

Marc De Kesel (PhD filosofie) is
verbonden aan de *Artevelde
Hogeschool Gent* en de Radboud
Universiteit Nijmegen. Naast artikelen
in diverse tijdschriften, verscheen van
hem een studie over Georges Batailles
politieke filosofie (*De sfinx van de
sociologie*, Acco, Leuven/Amersfoort,
1994), een essaybundel: *Wij,
moderneren. Essays over subject &
moderniteit* (Peeters, Leuven, 1998) en
*Eros & Ethiek: een lectuur van Jacques
Lacans Séminaire VII* (Acco, Leuven,
2002). Hiervan verscheen in 2009 een
Engelse versie (Albany NY: SUNY
Press)..

Wilfred Oranje heeft Slavische Talen
gestudeerd en is werkzaam als literair
vertaler, bij voorkeur van overleden
auteurs. Recent kennen we vooral zijn
vertalingen van het werk van Freud.

Jan Scheffer, zenuwarts en
psychoanalyticus, is voorzitter van de
Stichting Psychoanalyse en Cultuur,
werkzaam in de eigen praktijk. Hij
heeft een speciale belangstelling voor
Shakespeare's 'authorshipquestion'

Johan Schokker is psycholoog. Hij
was verbonden aan de Jan van Eyck
academie en publiceerde samen met
Tim Schokker een inleiding tot Jacques
Lacan, *'Extimiteit'*, verschenen bij
uitgeverij Boom. Binnenkort verschijnt
een bundel met essays over het werk
van Slavoj Žižek, die hij met Marc de
Kesel samenstelde.

Annelies Schulte Nordholt doceert
Franse letterkunde aan de Universiteit
Leiden. Sleutelpublicaties: *Maurice
Blanchot. L'écriture comme expérience
du dehors* (Genève, Droz, 1995); *Le
moi créateur dans 'A la recherche du
temps perdu'* (Parijs, L'Harmattan,
2002); *Perec, Modiano, Raczymow. La
génération d' après et la mémoire de la
Shoah*. (Rodopi, 2008)

Harry Stroeken, psychoanalyticus, is
emeritus hoogleraar psychologie aan de
Universiteit Leiden. Hij houdt praktijk
te Utrecht en publiceert regelmatig
over Freud en psychoanalyse (oa.
*Freud en zijn patiënten, Van dochter
tot vrouw* en het *Psychoanalytisch
Woordenboek. (Amsterdam, Boom)*)
Hij is hoofdredacteur van de website:
[www.psychoanalytischwoordenboek.
nl](http://www.psychoanalytischwoordenboek.nl)

Inleiding

Rijd ik met de trein door Vlaanderen,
dan verschijnt op het schermje
(display i.m.N.*) boven de deur van de
wagon de mededeling: 'Bestemming
Gent-St. Pieters'. In Nederland hoor ik
de conducteur 'eindbestemming
Rotterdam Centraal' zeggen, als hij al
verstaanbaar is en niet mompelend zijn
verhaal doet. Onze 'eindbestemming'
is onbekend, behalve bij de NS. Die
spreken van 'huisregels' -- huisje op
wielen? --, decreteren vanuit hun
hoofdkantoor in Utrecht dat het
'eindbestemming' moet zijn, vervangen
het woord 'station' door het adjectief
'centraal', treinen gaan alle 'richting' en
niet langer 'naar' Den Bosch,
(zoetelieve Gerretje) als de kompasroos
afwijkt komen we in Tilburg of in
Helmond terecht. De treinen 'komen
niet aan', maar 'naderen' slechts het
station. Zo heeft ieder voormalig
Nederlands staatsbedrijf zijn
nieuwspraak en verdwijnen veel
gewone betekenissen. Zegt u optioneel
of facultatief of vertaalt u evenmin nog
uit het Amerikaans? Zegt u 'dag' of
doedoei, optie of overweging, heeft u
gevoelens 'naar iemand toe' of voor of
tegen, of jegens? Speelt afkalking van
het taalgevoel ook rol in het
psychotherapieproces en wat zijn
daarvan mogelijke implicaties?
Komt de redding van het Nederlands
uit Vlaanderen?

*imN: in modern Nederlands

Kosten voor de studiedag:
(inclusief broodjeslunch)
€ 50,--
Donateurs: € 40,--
Studenten: € 20,--

Aanmelden bij: Annelies van
Hees, Keizersgracht 245 H,
1016 EB Amsterdam,
Tel: **020- 6252623**
anneliesvanhees@planet.nl

Nl rekeningnummer 7583937
België: 979-1331672-61
Stichting Psychoanalyse en
Cultuur